

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Quæst. IV. & V. circa locum & tempus Ordinationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

nem; sed valida est ratione Characteris inamissibilis.

Exceptio *Sexta*, ob defectum Jurisdictionis, prohibet Ordinationem omnium & singulorum, qui non sunt ex Districtu Episcopi. Defectus hic tollitur per consensum Episcopi, cujus interest, qui si Ordinationem præciserit, hæc licita est, secus illicita, & quibusdam penis obnoxia, tam in conferentem Ordines, quam in accipientem: si consensus Ordinationem sequatur, Episcopo læso ratum habente quod gestum fuit, Ordinator & Ordinatus recuperant Ordinum suorum exercitium.

Tertia Replicatio hujus Exceptionis continet Exemplum Ordinationis pro Institutione sumptæ; nam *Canon 3. CAUS. IX. QUÆST. III.* laudatus ab Autore, ad probandum, Superiorem Episcopi negligentis Ordinationem celebrare, defectum ejus supplendi vim habere, loquitur de Institutione Oeconomi. Hæc autem Institutio ad Jurisdictionem pertinet & in his, quæ Jurisdictionis sunt, Superior supplet negligentiam Inferioris, non autem in his, quæ Ordinis sunt, ut Ordinatio.

QUÆST. IV. & V. circa Locum & Tempus Ordinationis.

Canon 6. DIST. LXXV. & Can. 28. & 32. CAUS. XVI. QUÆST. I. laudati ab Autore, ut ostendat Episcopum, ubicumque liberit, Ordinationem celebrare posse, docent, Prior, Episcopum, dare posse, ubi voluerit, Ordines Diaconatus inferiores; cæteri, cum posse conferre Sacerdotium Monachis, Ecclesiæ, cui necessarii erunt, addicendis.

Perfeverat Ordinationem cum Beneficiorum Collatione confundere in *REG. VI. QUÆST. V.* dicendo, fieri debere Ordinationem intra Sex Menses, & remittendo hunc in finem ad *REG. XXVI. Except. I. Cap. 7.* quod loquitur de Collatione Præbendarum.

QUÆSTIO VI. de Rebus Ordinationem præcedentibus.

Laudati *Canones in REG. V. VI. VII. X.* non loquuntur de Ordinatione, sed de Receptione Religiosorum. *II.*, qui laudantur in *REG. IX.* pertinent ad Collationem Beneficiorum Patronatus. Pleræque ex reliquis, indicant solum Textus, in quibus agitur de ipsarum Argumento.

QUÆST. VII. VIII. Modus Ordinationis faciendæ, Adjuncta, Eventus & Consecratoria ipsius.

Quod dicitur in *REGULA I. QUÆST. VII.* de Ordinatione absque Titulo, exponitur *Quæst. VIII. Reg. IX. REG. II. III. IV.* indicant solum Textus Argumento ipsarum affines, nempe loquentes de Testimonio in illa adhibendo, de legendis Ordinato Conciliorum Decretis, de libro circa munera ejus ipsistradendo.

Caput 42. de Simoniâ laudatum in *REG. V.* non loquitur de Ordinatione, sed de aliis Cerimoniis, quæ sine exactione peragendæ sunt, & maxime de Juramento, seu Sponsione, quæ exigitur ab Abbatibus in eorum Benedictione, cujus etiam mentionem facit *Cap. 3. de major. & Obed. REG. II. Quæst. VIII.* nihil dicit de Ordinatione, sed loquitur de Præsentatione, à Patrono, & de Institutione ab Episcopo faciendis.

Cæterum, in fine hujus Capituli observandum est, quod nomen Ordinationis ideò fortè sæpius hic occurrit pro Institutione, seu Receptione in Ecclesia aut in Monasterio, quòd sint Textus, in quibus accipitur sub illo sensu. Tale est *Cap. 3. de Jure Patr. Cap. 22. ibid.* ubi verbum *ordinare* adhibetur, pro *providere*, fortè etiam quòd Beneficia olim conferebantur per Ordinationem, cum Sæculorum X. aut XI. spatio fuerint tantum Officia in Ecclesiâ, quibus Episcopus addicebat eos, quibus Ordines conferebat.

OBSERVATIONES in CAP. V. circa Officia & Munera Clericorum, quibus non fungendo, Clericatum amittunt.

Hic sunt *REG. CXIX.* quæ, ut plurimum, Textus duntaxat indicant loquentes de his obligationibus, sive Officiis, quamvis Inscriptio Monachos non comprehendat; plures ex his Regulis eos respiciunt, sive unâ cum Clericis, sive seorsim scriptos. Utræque perturbatè referuntur, Tituloque non respondent; nam pauca sunt, quarum transgressio per depositionem puniatur: Titulus autem significat & suadet, per negligentiam & omissionem eorum, quæ continentur in Regulis, incurri depositionem, quandoquidem amissio Clericatus nihil aliud est, quam depositio. Horum verborum loco, *Clericatus amittitur*, Scribendum fuisset, *Clericatus sit injuria*.

Præquam ad Argumenti enucleationem pergeretur, colligendi erant Textus Juris, qui præcipiunt Clericis, ut sedulo omnia sua Officia impleant laudabili modo, quippe qui, exemplo suo, Laicos inducere debeant, ut suis diligenter fungantur. Cum Pietas sit Spiritus, Scientia verò Corpus Clericatus, initium ducendum erat ab Officiis, quæ pertinent ad Pietatem, à quibus ad reliqua descenderetur. *REGULÆ XXIX.* usque *XXXIV.* respiciunt Mores. Idem est de Regulis à *XLIV.* usque ad *C.* Connexio Scientiæ cum obligatione ad docendum, postulabat, ut Regule ad hanc pertinentes, subjicerentur iis, quæ de illâ loquuntur; inter autem utrasque jacent Regule circa correctionem, modum eam faciendi, cantum Officii nocturni ac diurni, modum canendi.

Decem Regule circa Scientiam, contrahi debuissent ad unicam complectentem id, quod Clerici scire aut nescire tenentur, legere aut non legere; scire imprimis Scripturas Sacras, Canones, SS. Patres, Libros ad Officium Divinum spectantes, Administrationem Sacramentorum, Sacrificium Missæ, Grammaticam & Humaniores Litteras. Aliquantenus fusè hanc obligationem exposuimus in Tractatu de Irregularitate, Titulo de Scientiæ defectu, ubi magna reperitur copia rerum hæc ab Autore omisarum: circa quod observare juvat, permulta ex iis, quæ dixit supra de qualitatibus requisitis in Ordinandis, pertinere ad hoc Caput, quia post Ordinum Receptionem, illas qualitates conservare & fovere debent.

REG. XVI. & XXII. de Monachis sigillatim loquentes, rejiciendæ erant ad finem Collectionis illarum Regularum, ubi colligitur id, quod Monachorum Officiis peculiare est.

Attentione digna est Exceptio *Regule XX.* in quâ declaratur, simplices Curatos, qui non habent Capellas à se dependentes, à Sacerdotibus perpetuis administratas, obnoxios non esse interdicto, quo Clerici prohibentur operam dare Legibus & Medicinæ, etiam in Scholis publicis. Hujus Exceptionis ratio videtur esse, quòd utraq; scientiâ indigeant, ad ferendam opem pauperibus Parochianis in morbis, & in controversiis, quæ inter eos nascuntur circa Temporalia. *Vid. Cap. ult. ne Cler. vel Monach. & Cap. I. ejusdem Tit. in 6.* vide etiam *FAGNANUM in priorem Textum*, ubi multas rationes objicit adversus illud interdictum, quæ rediguntur ad necessitatem peritiæ Juris Civilis & ad intelligentiam Juris Canonici, pluresque Textus ex illo Jure accersitos laudat, qui propterea intelligi nequeunt, nisi repetantur Leges, à quibus deprompti sunt. Ibi quosdam Autores allegat, qui contendunt, interdictum illud abrogatum fuisse Præfatione Collectionis *GREGORII IX.* qui jubet, ut illud adhibeatur in Judiciis & in Scholis, hoc enim, servato interdicto, utiliter fieri nequit. Adi etiam *GONZALEM in eundem Textum*, qui assert unam rationem illius prohibitionis, quæ cum cessaverit, hæc quoque cessare debet.

Ineptæ sunt pleræque Exceptiones *Regule XXIII.* circa